

Piața de capital - una dintre soluțiile de finanțare a economiei

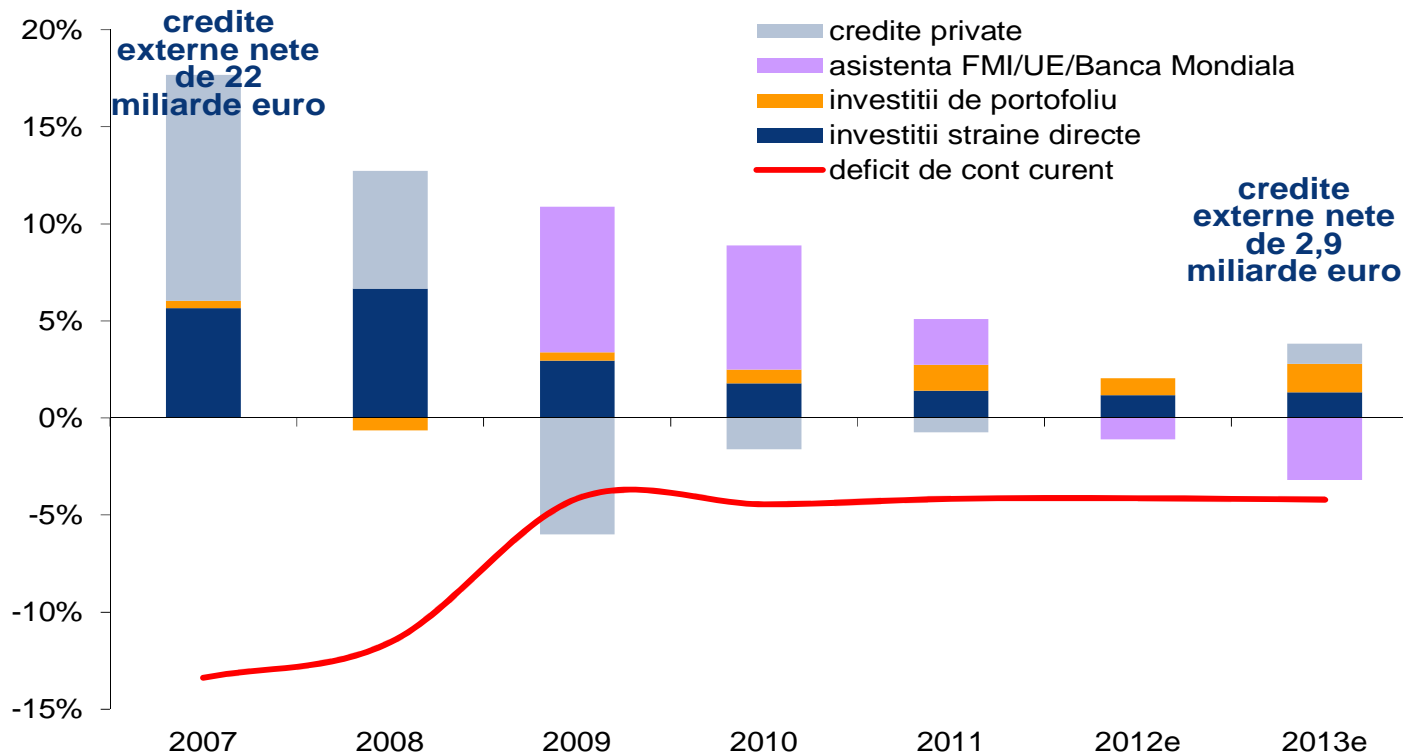
Dr. Lucian Anghel, Președintele Consiliului Burselor de Valori București

“ACADEMICA BNR”, 2-7 septembrie 2012 Constanța

Această prezentare este o opinie personală a autorului, neimplicând instituțiile la care acesta este afiliat

România este dependentă de fluxurile externe de capital iar în următorii ani vor începe și rambursările către FMI și UE

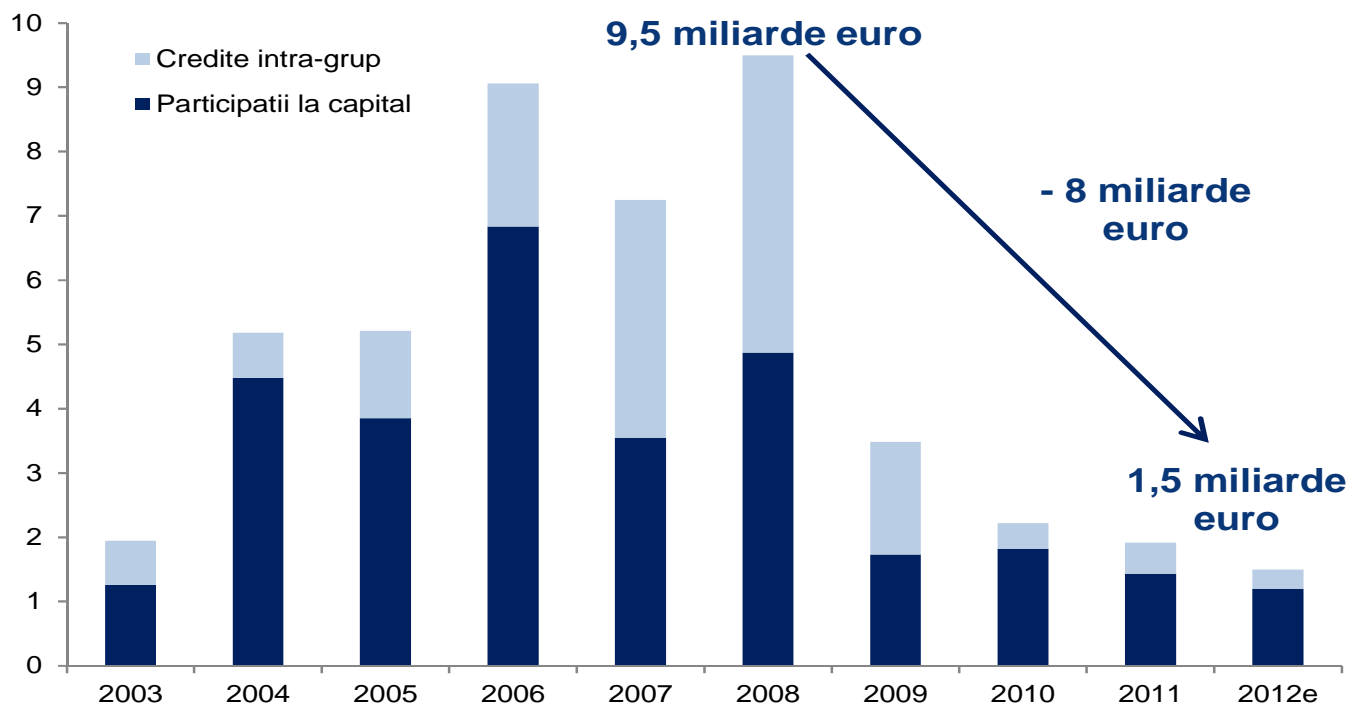
Deficitul de cont curent și sursele sale de finanțare (% din PIB)

Sursa: FMI, BNR, Erste

Investițiile străine directe s-au stabilizat în jurul unui nivel extrem de redus de cca 1,5 mld. EUR pe an

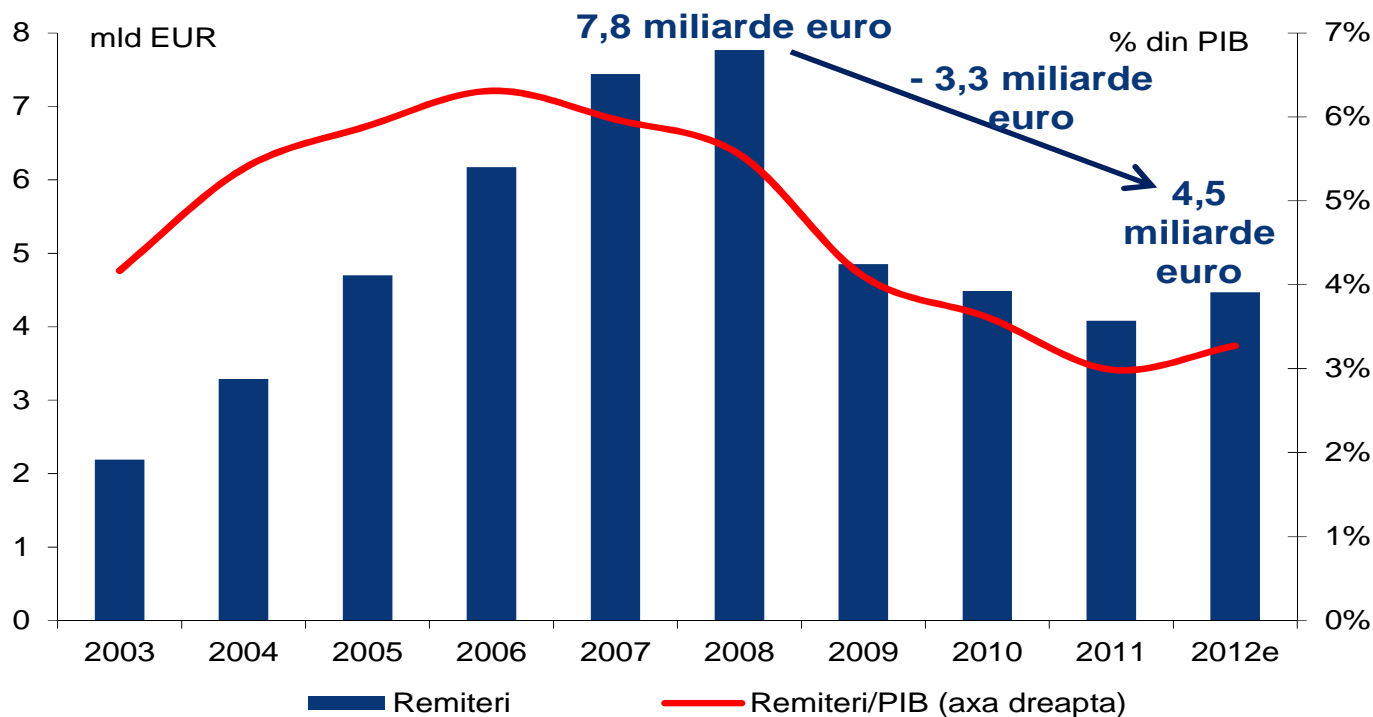
Structura investițiilor străine directe (mld. EUR)

Sursa: BNR, Erste

Remiterile românilor din străinătate sunt cu aproape 3 mld. EUR sub maximul istoric înregistrat în 2008

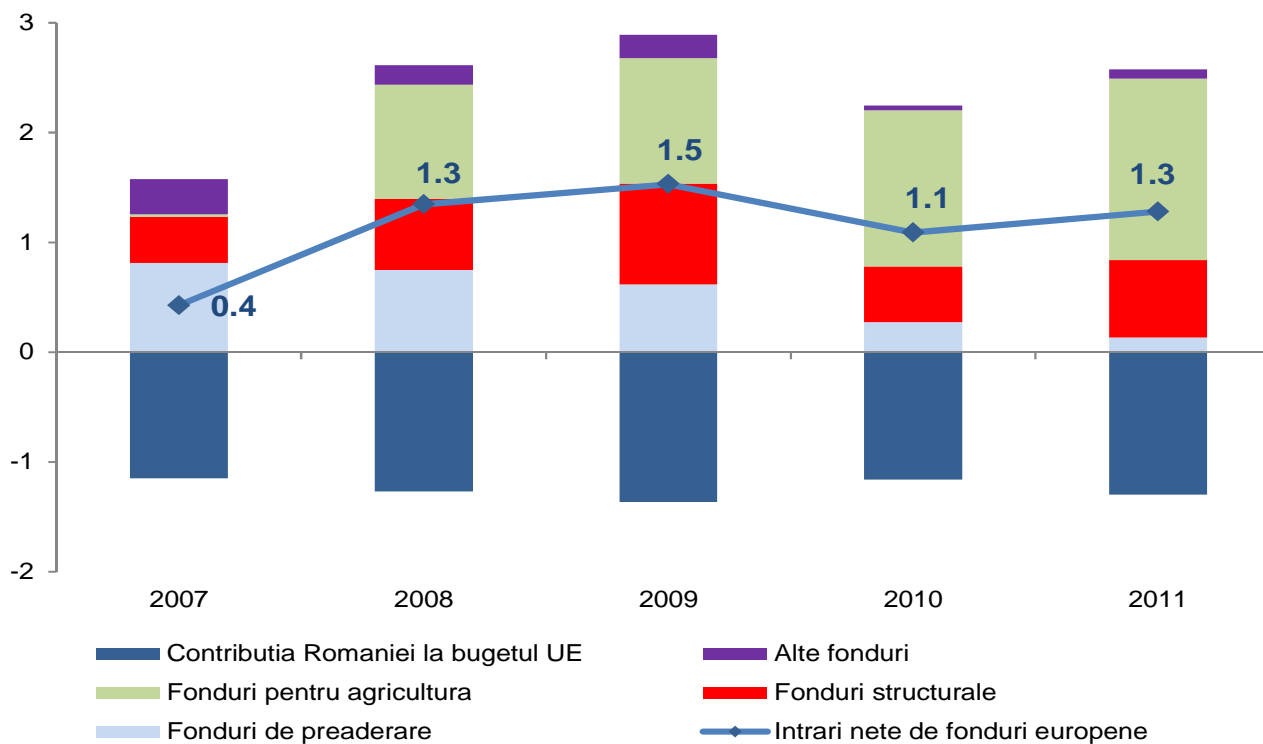
Remiteri ale angajaților români din străinătate (% din PIB și mld. EUR)

Sursa: BNR, Erste

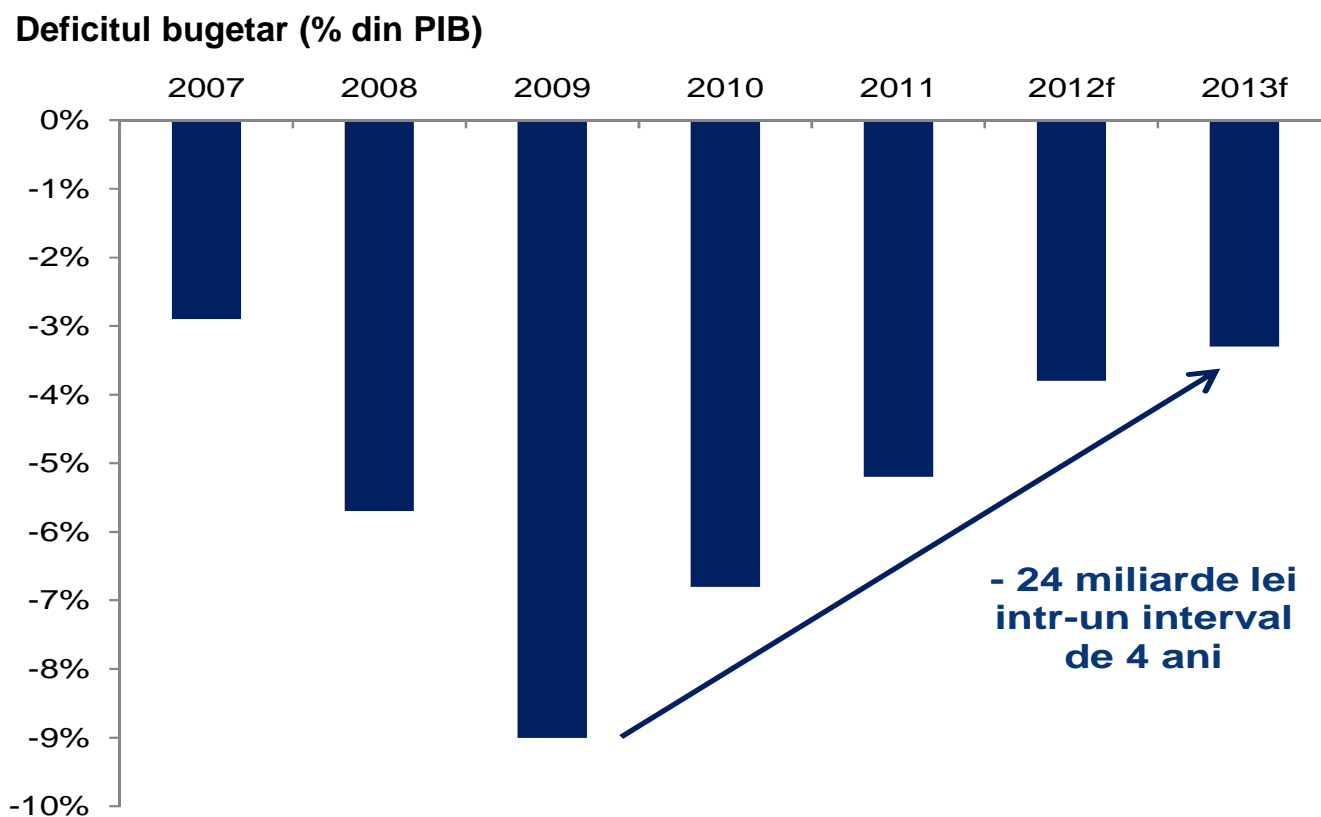
Intrările de fonduri europene au fost în ușoară creștere în 2011, dar au rămas mult sub ce ar avea nevoie România pentru finanțarea creșterii economice

Evoluția fondurilor europene (mld. EUR)

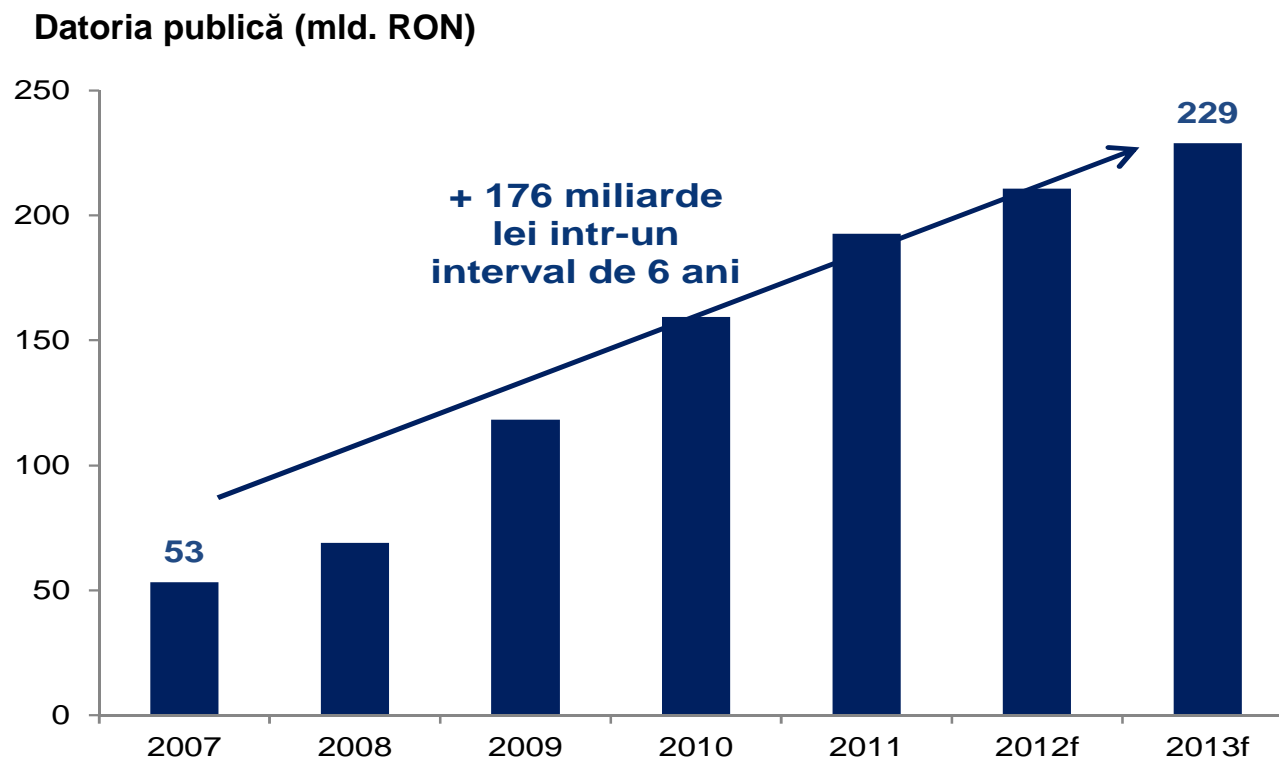
Sursa: Ministerul Finantelor Publice, Erste

Reducerea deficitului bugetar ca urmare a cerințelor europene limitează volumul resurselor disponibile pentru dezvoltare

Sursa: Eurostat, Erste

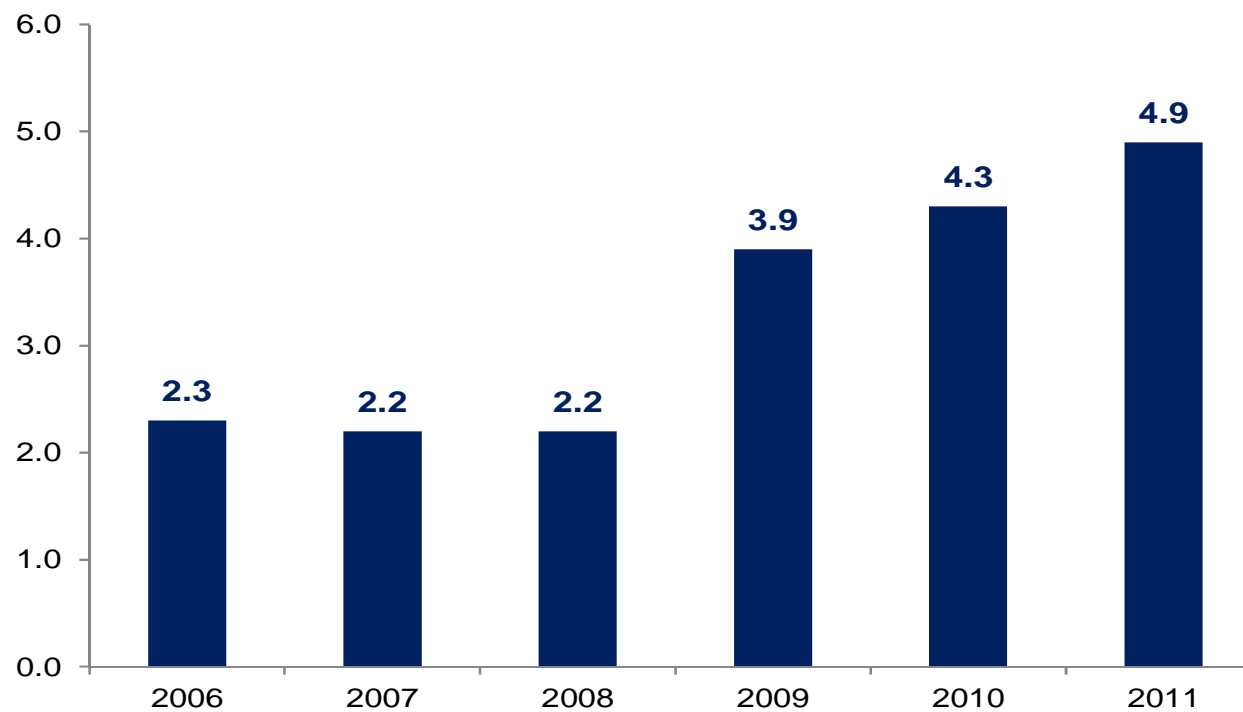
Deși se află la un nivel mult mai redus decât în alte țări din UE, datoria publică nu are spațiu consistent de creștere suplimentară în următorii ani fiind sub presiunea sentimentului investitorilor

Sursa: Eurostat, Erste

Cheltuielile publice cu dobânzi au crescut de peste două ori în ultimii trei ani

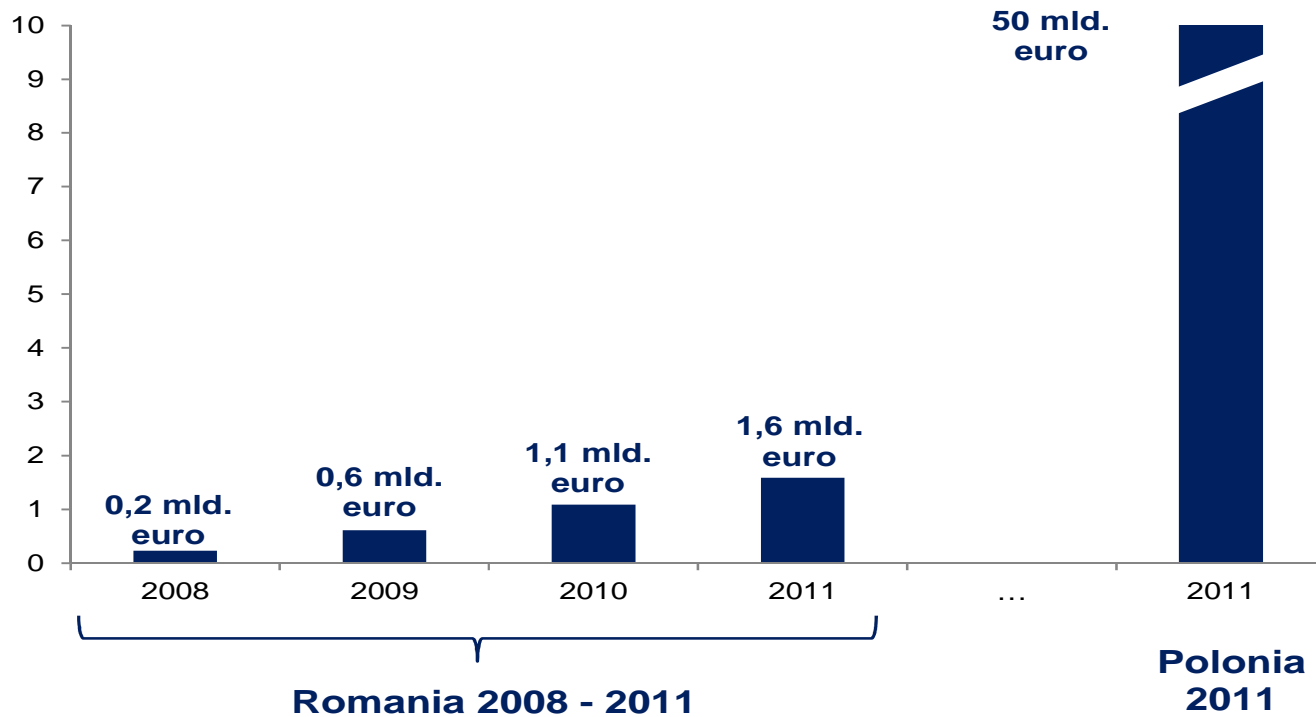
Cheltuieli publice cu dobânzi la 100 RON venituri bugetare (RON)

Sursa: Ministerul Finantelor Publice, Erste

Activele fondurilor private de pensii din Polonia sunt de 30 de ori mai mari decât în România, la o populație de numai două ori mai mare

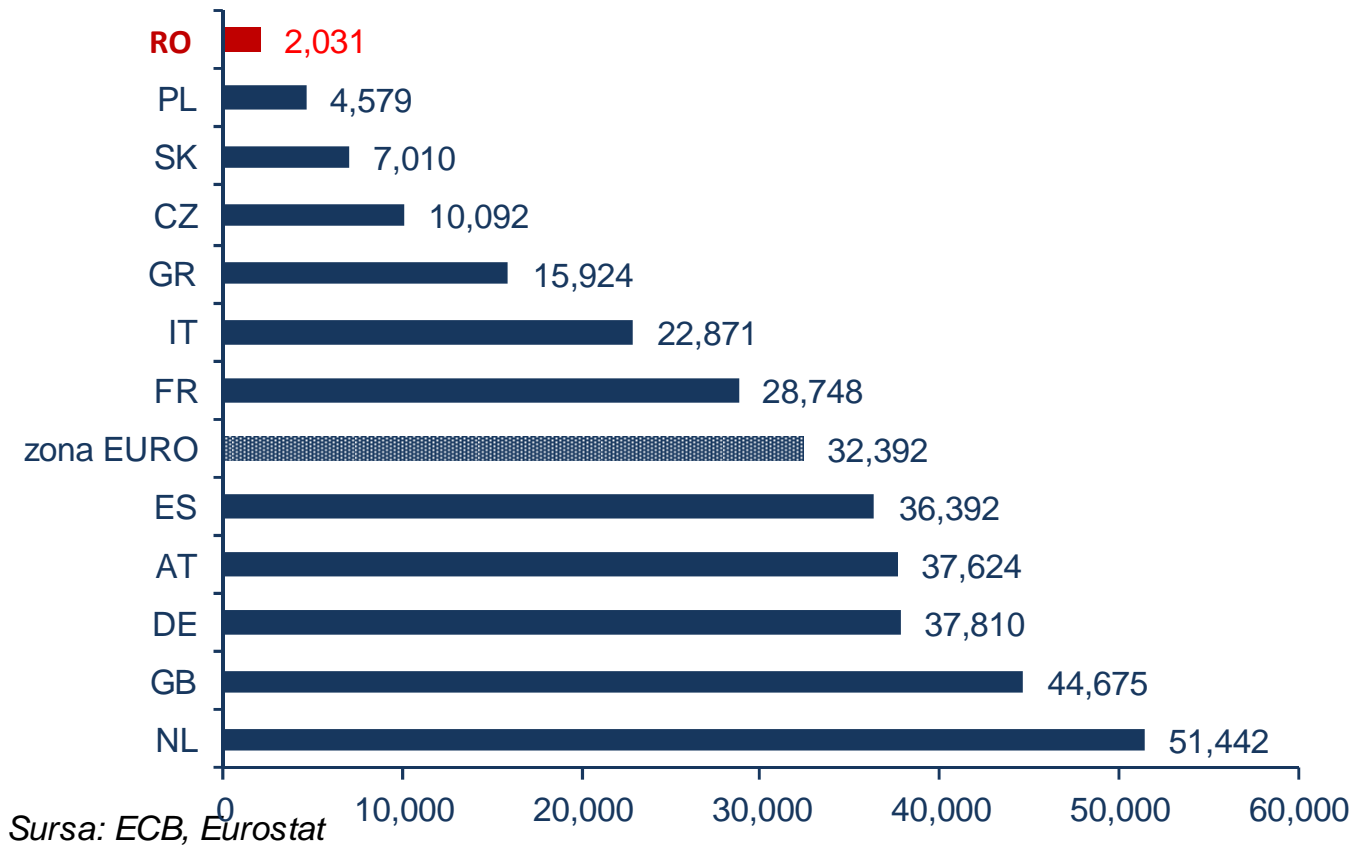
Activele fondurilor private de pensii (mld. EUR) - o alternativă internă de finanțare

Sursa: OECD, Erste

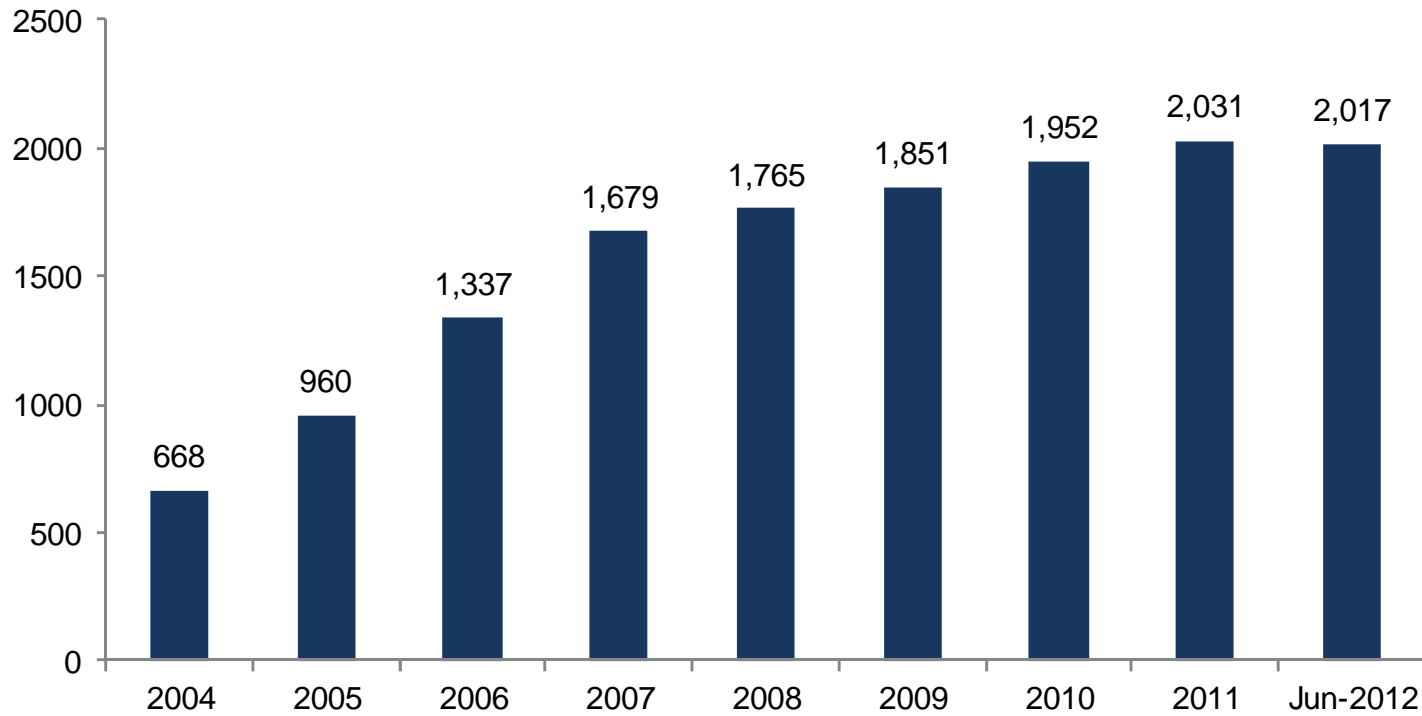
În România, capacitatea de economisire este mult mai redusă față de țările din zona euro sau chiar față de Cehia, Polonia

Depozite pe locuitor (EUR, 2011)

Ritmul de creștere al depozitelor bancare s-a redus mult față de anii de boom 2004-2007

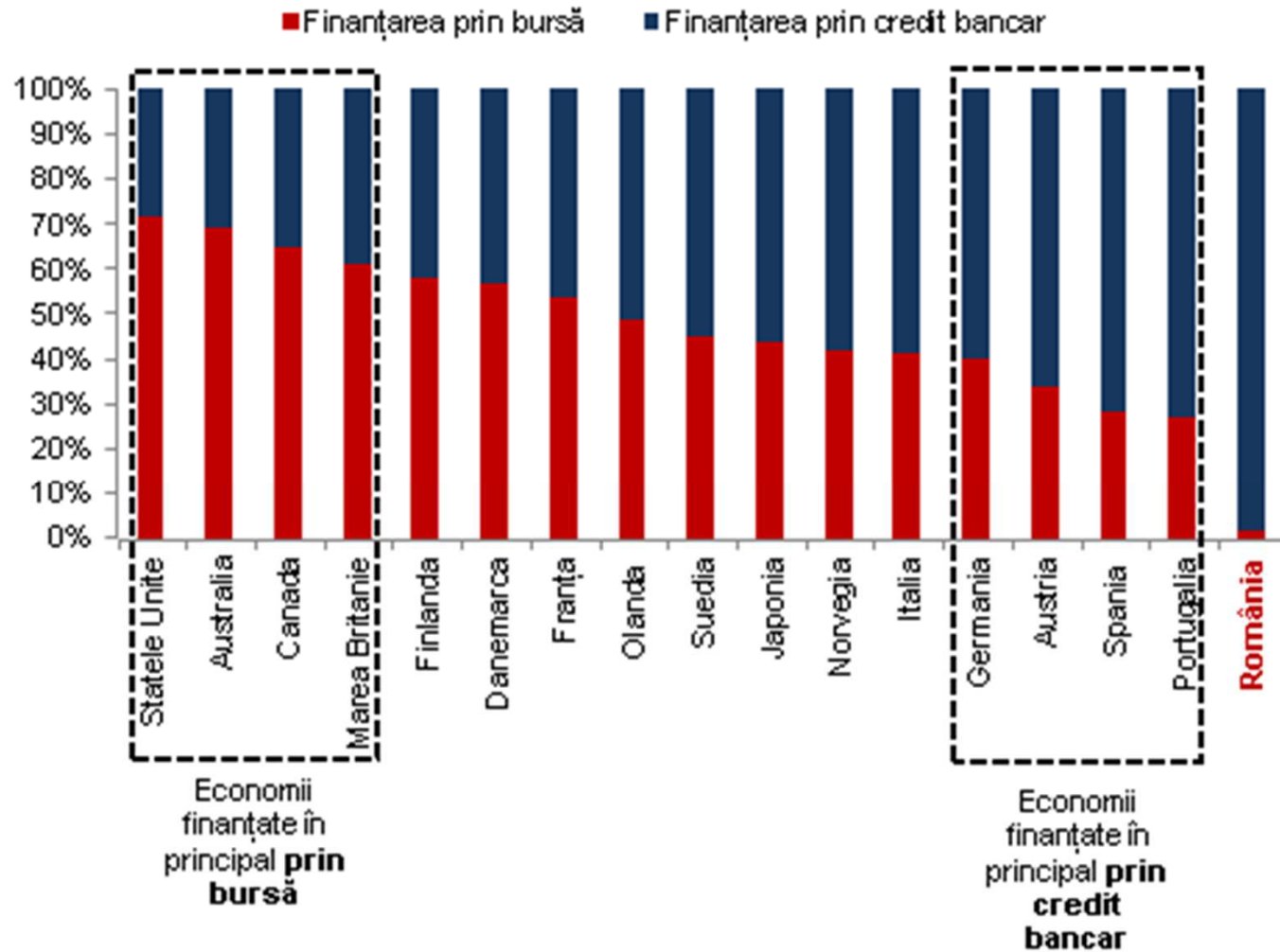
Evoluția depozitelor pe locuitor în România (EUR)

Sursa: ECB, Eurostat

Structura finanțării sectorului privat

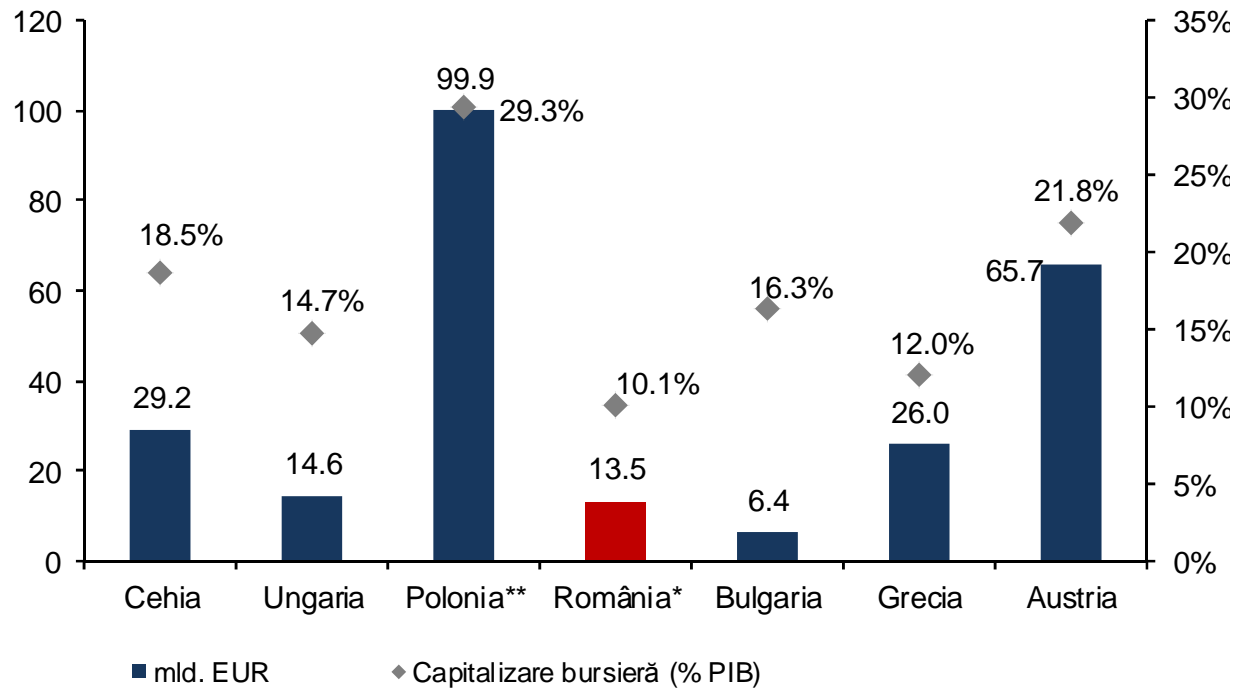
Există două modalități principale de finanțare: prin bănci și prin burse*

*Pentru perioada 2002 – 2007
Sursa: IMF Working Paper, 2011

BVB – bursă subdezvoltată raportat la dimensiunea economiei românești

Capitalizare bursieră (decembrie 2011)

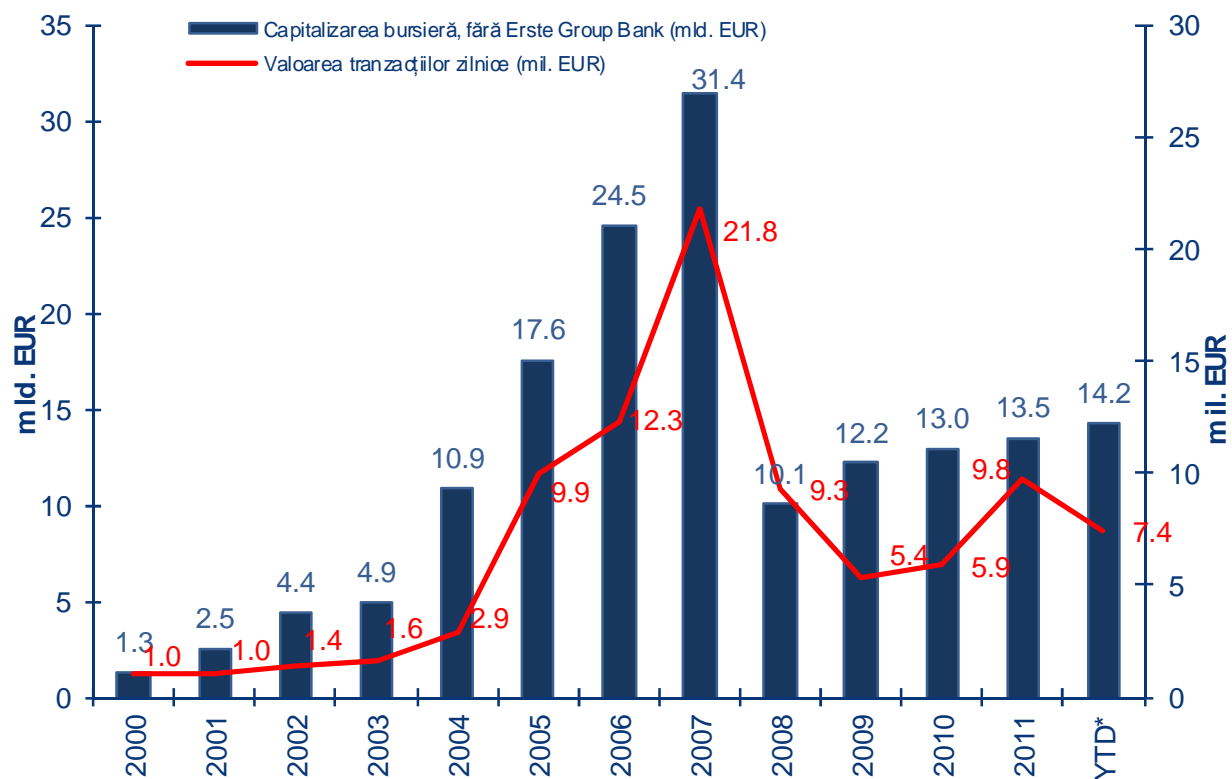

* Capitalizarea Bursei de Valori București exclude capitalizarea Erste Group Bank

**Capitalizarea Bursei de la Varșovia include doar capitalizarea companiilor locale

Sursa: Eurostat, Erste Group Cercetare Piață de Capital

Evoluția capitalizării bursiere și a valorii medii zilnice a tranzacțiilor la BVB

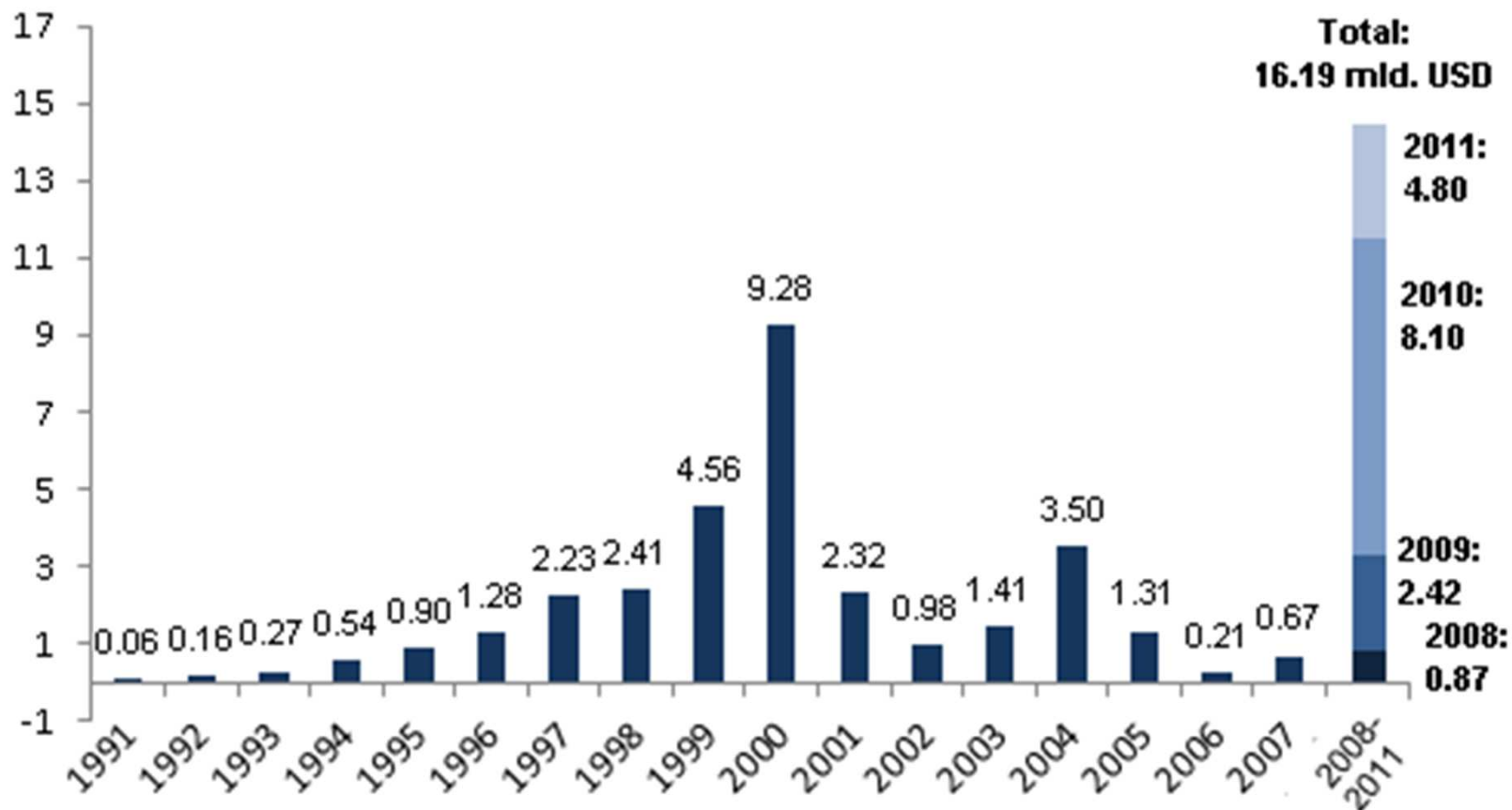

*YTD: Valori corespunzătoare de la începutul anului 2012

Sursa: Bursa de Valori București, Erste

Modele de succes - Polonia

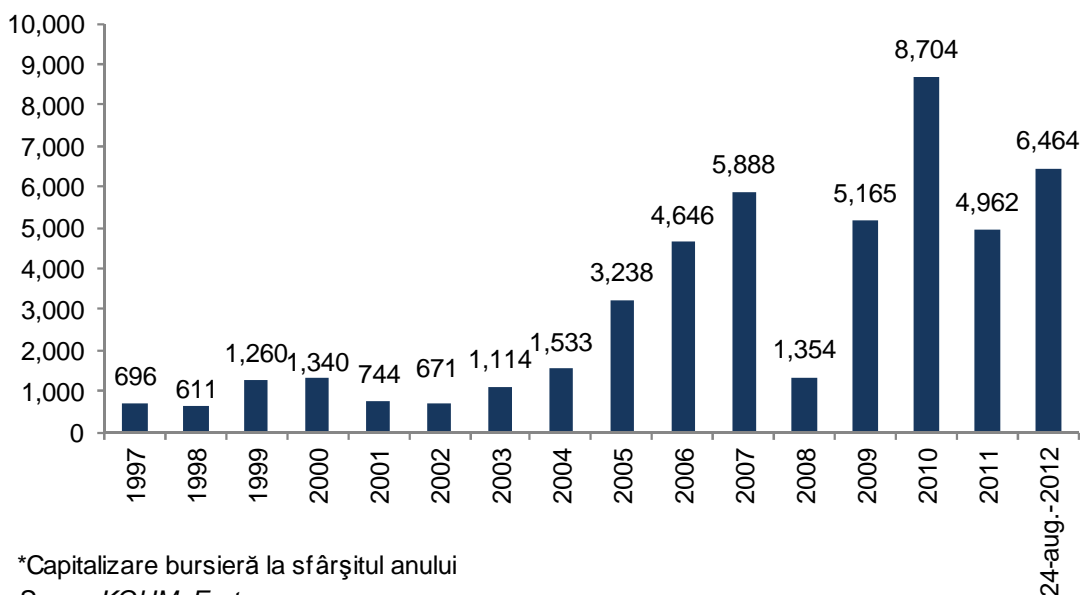
În perioada 2008 – 2011, Polonia a obținut peste 16,19 mld. USD din privatizări pe piața de capital

Sursa: Ministerul Trezoreriei, Polonia

Producătorul integrat de cupru KGHM – privatizare de succes prin Bursa de la Varșovia

Capitalizare bursieră* (mil. EUR)

*Capitalizare bursieră la sfârșitul anului

Sursa: KGHM, Erste

Profil KGHM:

- Producător integrat de cupru (extracție minereu Cu, prelucrare concentrate Cu)

- Producție 2011:

- 29,7 mil. tone minereu cupru cu conținut de 1,61% Cu
- Concentrate Cu : 426,7 mii tone (suplimentar s-au importat concentrate Cu)
- 571 mii tone Cu prelucrat (rafinat)
- 1.260 tone Ag

- Rezultate financiare 2011 (cel mai bun an din istoria companiei):

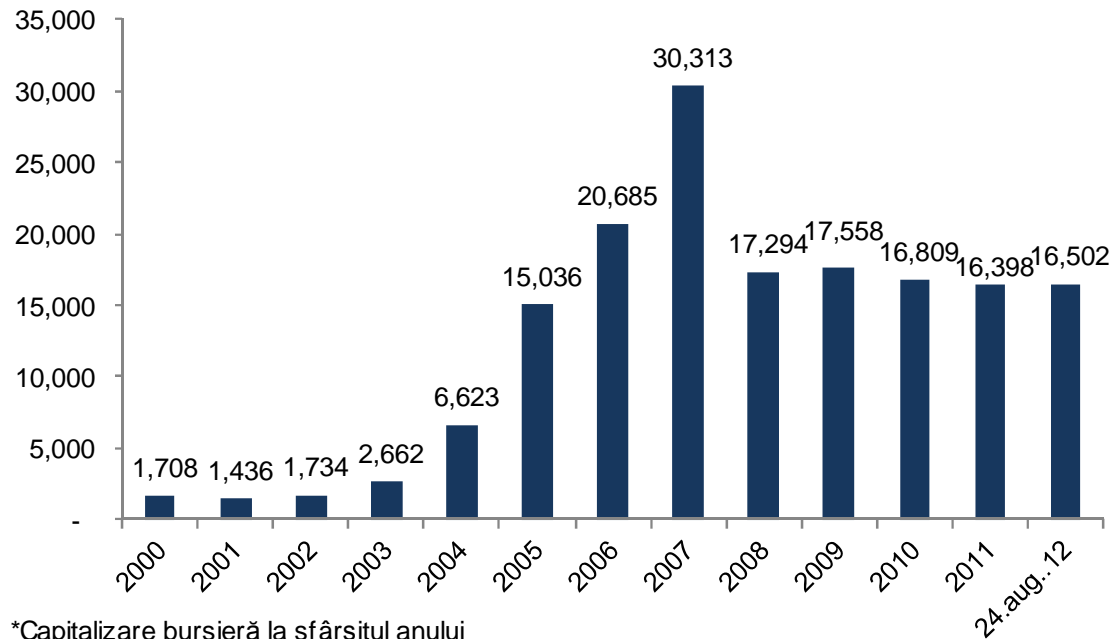
- CA: 5,3 mld. EUR
- Profit operațional: 3,2 mld. EUR
- Profit net: 2,6 mld. EUR

KGHM la Bursa din Varșovia:

- Listare prin ofertă publică inițială derulată în iunie 1997 în urma căreia Trezoreria a vândut un procent de 32.8% din acțiunile societății (valoare ofertă: peste 330 mil. EUR)
- Ulterior, Trezoreria a mai vândut 10% din acțiuni prin vânzări sistematice în piață
- În prezent, Trezoreria deține un pachet de 31,79%, în condițiile în care un alt pachet de 15% a fost transferat către salariați, iar un altul de 10,35% a fost transferat unor companii controlate de stat

CEZ Group – povestea de succes a Republicii Cehe

Capitalizare bursieră* (mil. EUR)

*Capitalizare bursieră la sfârșitul anului

Sursa: Bloomberg, Erste

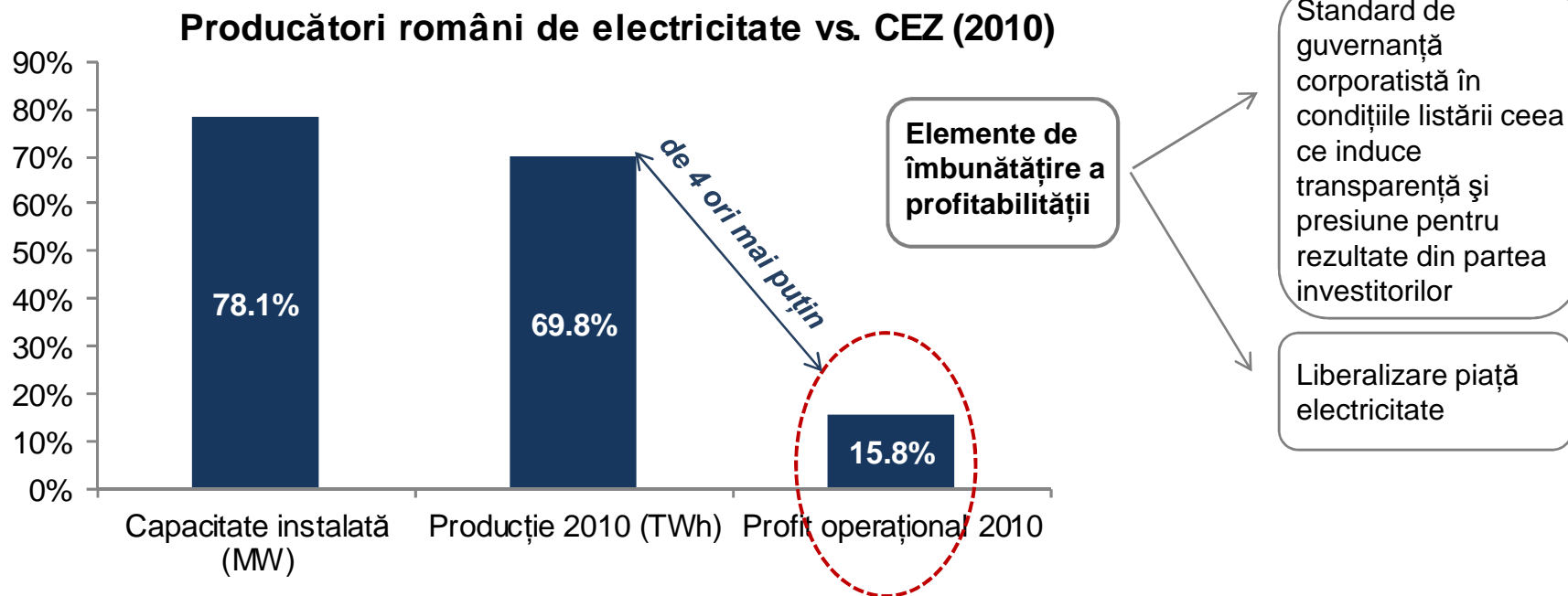
Profil CEZ Group:

- Producătorul de electricitate CEZ a fost fondat în 1992 de Fondul Național Proprietatea
- CEZ Group a fost creat în 2003 pe structura CEZ, fiind activ pe toate segmentele sectorului (extracție cărbune, producție electricitate, trading, distribuție și furnizare)
- A început expansiunea în străinătate în 2005
- În prezent este printre cele mai mari zece companii de energie din Europa d.p.d.v. al capitalizării, capacității instalate și numărului de clienți
- CI 2011: 15.122 MW; producție 2011: 69,2 TWh (41% - nuclear, 54% - termo, 5% - hidro)
- Piața de electricitate din Cehia este 100% liberalizată, neexistând intervenții administrative din partea Guvernului
- Rezultate financiare 2011:
 - CA: 1,5 mld. EUR
 - Profit operațional: 2,5 mld. EUR
 - Profit net: 1,6 mld. EUR

CEZ la Bursa din Praga:

- Privatizare prin sistemul de cupoane (vouchere), în două etape: 1993 (27% din acțiuni) respectiv 1995 (6% din acțiuni)
- În prezent, statul deține un pachet de 69.78% (în 2009, 10% din acțiuni au fost anulate în urma unui program de răscumpărare)
- Politică de dividende stabilă, cu alocarea a peste 40% din profitul net pentru dividende începând cu 2003

Profitabilitate foarte slabă a producătorilor români de electricitate

Sursa: Erste

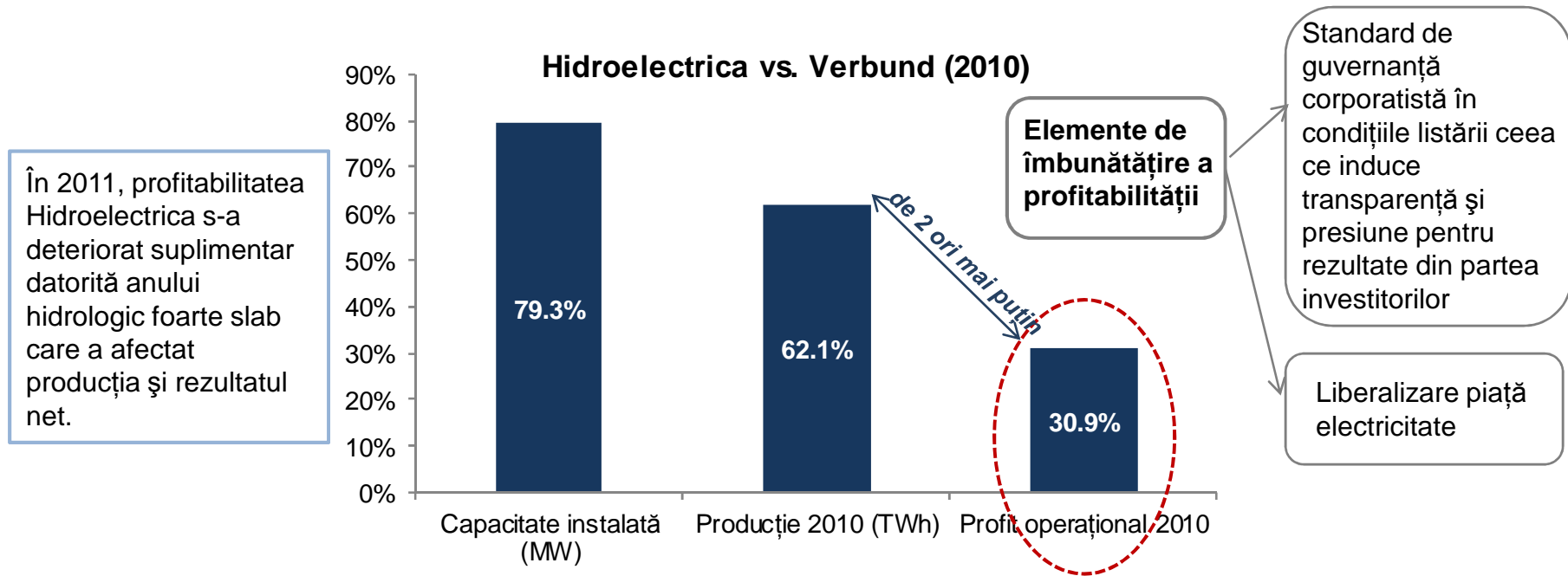
Producători români de electricitate:

- Hidroelectrică, Nuclearelectrică, CE Turceni, CE Rovinari, CE Craiova
- Cap. Instalată cumulată a celor cinci 2010: 11,722 MW
- Producție cumulată 2010: 44.2 TWh

CEZ

- Cap. Instalată 2010: 15,018 MW
- Producție 2010: 63.3 TWh

Profitabilitatea Hidroelectrică - mult sub cea a producătorilor hidro din vestul Europei

Sursa: Erste

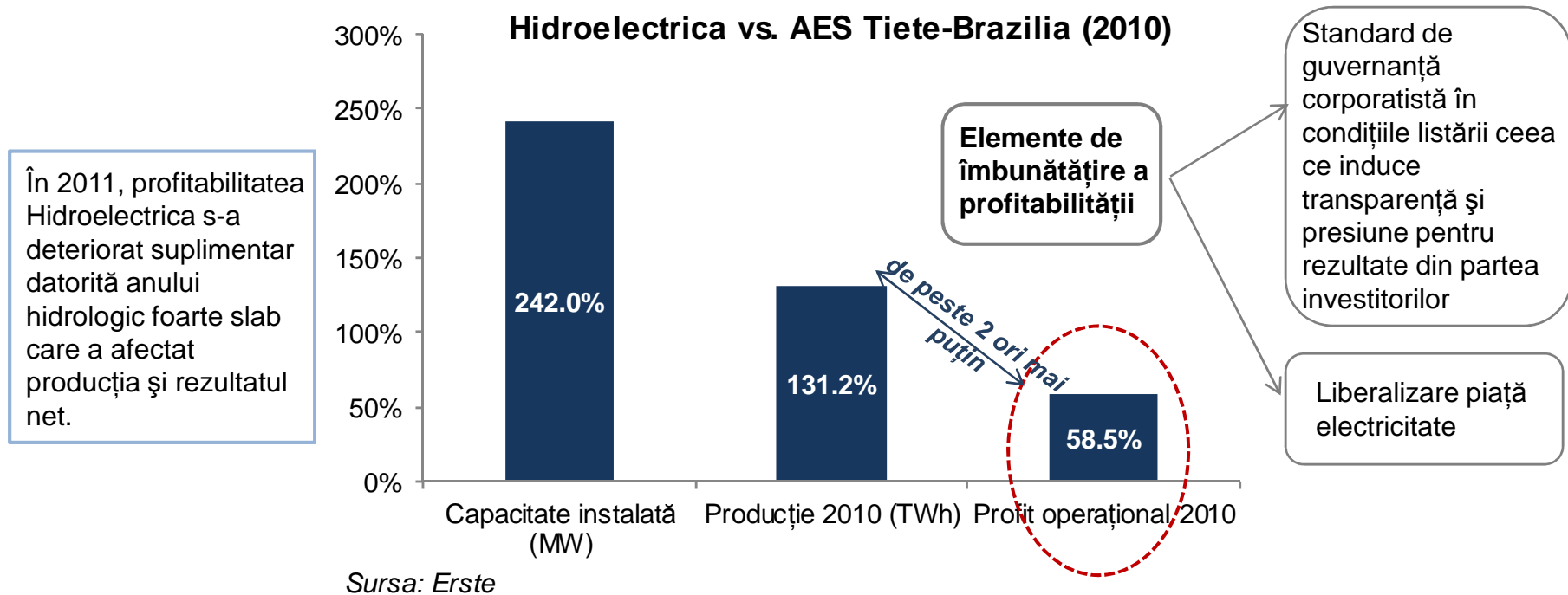
Hidroelectrică:

- Cap. Instalată 2010: 6,438 MW
- Producție 2010: 19.3 TWh
- 2010 – an hidrologic foarte bun față de un an hidrologic mediu (producție 16-17 TWh)
- 2011 – an hidrologic foarte slab (14,4 TWh)
- 2012 – an hidrologic relativ slab estimat (15 TWh)

Verbund:

- Producător hidro, Austria
- Cap. Instalată 2010: 8,115 MW
- Producție 2010: 31.1 TWh

Profitabilitatea Hidroelectrică – mult sub cea a producătorilor din alte piețe emergente

Hidroelectrica:

- Cap. Instalată 2010: 6,438 MW
- Producție 2010: 19.3 TWh
- 2010 – an hidrologic foarte bun față de un an hidrologic mediu (producție 16-17 TWh)
- 2011 – an hidrologic foarte slab (14,4 TWh)
- 2012 – an hidrologic relativ slab estimat (15 TWh)

AES Tiete:

- Producător hidro, Brazilia
- Cap. Instalată 2010: 2,660 MW
- Producție 2010: 14.7 TWh

Vestea bună:

- **Crearea unei alternative de finanțare a economiei depinde doar de deciziile pe care noi le luăm în România**
- **Dacă nu creăm această alternativă, nu putem da vina pe nimeni din afara României**

Vă mulțumesc!